

Válaszúton a kiskgazdák

A holnapi kiskgazda nagyválasztmányi ülés sorsdöntő esemény lesz az ország életében – jelentette ki Németh Béla, az FKgP főtitkára. A rendkívüli nagyválasztmány résztvevői két fontos politikai kérdésben döntenek: bent maradjon-e a kiskgazdapárt a kormánykoalícióban, illetve mi történjen a 33 kiskgazdapárti képviselővel. Az országos vezetőség két alternatívát javasol a küldötteknek: a koalíció azonnali esetleges felmondását, illetve annak új alapokra helyezését.

Létrejött a megállapodás a kormány és a bányászszakszervezetek között arról, hogy ebben az esztendőben a Magyar Villamos Művek Tröszt mennyi szemet vegyen át a hazai bányáktól. A most megkötött megállapodás a szénbányák számára lehetőséget teremt a hosszú távú tervezésre, valamint arra, hogy elkerülhető legyen Dudar és Putnok bányáinak azonnali bezárása.

A tavaly nyáron megjelent, a tejértékesítés csökkentését célzó kormányrendelettel kapcsolatban több panasz is elhangzott az utóbbi időben: a gazdák sérelmezték, hogy nem kapják meg a kormány által a rendeletben ígért támogatást. A Földművelésügyi Minisztériumban tegnap azt közölték, hogy a gazdák csak akkor juthatnak pénzükhöz, ha a rendelet szövegét betű szerint értelmezve betartják.

Hamarosan részvénytársasággá alakul az árutózsde, és a tulajdonosi kör is bővül – közölte Szigethy Miklós, az Árutózsde Kft. felügyelő bizottságának elnöke. A tervek szerint az üzletrészek átruházását február végéig fogják végrehajtani.

Göncz Árpád Szentesen

folytatás az 1. oldalról

Az '56-os szentesi mártír egykori gimnáziumi osztálytársai – dr. Pataki Ilona, Vass György, Nádai Ferenc, Takács Bálint és Gullay Mihály – két évvel ezelőtt kezdeményezték az emléktábla felállítását, s aggódva figyelték, lesz-e belőle valóság. Tegnap, a mártír kivégzésének 34. évfordulóján, megvalósult régi szándékuk.

A nyílt utcán megrendezett ünnepségre igen népes közönség gyűlt össze, a gimnázium diákjain kívül egykori harcostársak és más érdeklődők. A köztársasági elnökön, a mártír özvegyén és élő osztálytársain kívül őket is meghatotta, elgondolkodtatta az ünnepi műsor hangulata. A diákok sorra felidéztek a szerencsétlen sorsú Bruszniai házaspár szívhez szóló leveleit, a börtönben töltött hosszú napok szenvedéseit, reménykedését. Majd a halálos ítéletet, amely kétnapos, zárt tárgyalás után megváltoztatta az eredeti, életfogytig szóló büntetést. Dr. Bruszniai Árpád, a veszprémi forradalmi nemzeti tanács elnöke ezzel a kegyetlen ítélettel bűnhődött azért, hogy a kritikus napokban megkísérelte medrében tartani az eseményeket.

A torokszorító megemlékezés után Göncz Árpád ezekkel a szavakkal leplezte le a mártír tiszteletére állított emléktáblát:

– Döbbenetes élmény fiatalok szájából visszahallani ezeket az eseményeket. Még inkább az, mert sorstársa voltam dr. Bruszniai Árpádnak. Ő az emberi egyéniségéért szenvedett halálos ítéletet. Humanista volt, tudós és emberséges ember. Márpedig a forradalom az emberség forradalma volt az embertelenséggel szemben. Ez a forradalom nem vészett el, és mi voltunk a győztesei. Ennek bizonyossága ez az emléktábla. Akitet akkor kivégeztek, hősi halottak. Emlékiiket ápolni kell. Nem szemlesütéssel, hanem azzal, hogy követjük a példájukat. A múlt tőke, amit kamatoztatni kell a jövő érdekében. Brusznainak volt ereje megbocsátani. Tudom, mekkora munkájába került felkészülni arra, hogy mi legyen az utolsó szava, és arra, hogy ne kényszerrel vezessék az akasztófa alá.

Az emléktábla avatását követően a gimnázium könyvtárában látták vendégül Göncz Árpádot. Itt László Béláné igazgatónő bejelentette, hogy az intézmény egykori tanárát, Hering Bélát a tanári kar tiszteletbeli tagjává fogadja. Bár az idős pedagógus „csak” a szabadságával fizetett azért, hogy az '56-os események során megpróbálta megfordítani a szentesi történelem kerekét, e jeles napot kihasználja arra, hogy legalább a tantestület rehabilitálja őt.

Ez alkalomból a köztársasági elnök is köszöntötte Hering Bélát, aki így válaszolt:

– Ebbe az iskolába, ahol az életem kezdődött, 34 év után először léptem be. Nevelni akartam, de '56 másfelé terelte az utamat. Az azt követő diktatúra pedig elvette tőlem a lehetőséget, hogy meglegjem az örömem az ifjúságban. Nehéz annak, aki életben maradt, kettős fájdalom. Azért, aki elment, és azért, mert nem tudjuk megmagyarázni, miért kellett elveszítenünk.

A program befejezéséként Göncz Árpád tiszteletére fogadást adott a város polgármestere.

KASUBA MARGIT

KÖZÉLETI NAPLÓ

MA

A SZOCIALISTA PÁRT Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyei szövetségeinek önkormányzati képviselői Szegeden, a Tisza Lajos körút 2–4. szám alatt délelőtt 10 óra 30 perckor regionális tanácskozást tartanak, amelyen megbeszélik a helyi és a megyei önkormányzatok, továbbá a köztársasági megbízott hivatala tevékenységének eddigi tapasztalatait és javaslatokat dolgoznak ki a munka javítására, fejlesztésére, valamint az önkormányzati törvények módosítására.

DR. BRATINKA JÓZSEF országgyűlési képviselő fogadóórát tart választópolgárai számára a megyei közgyűlés épületében (Szeged, Rákóczi tér 1.), délután 5 óratól.

KEREKES PÁL, a 12. számú választókerület önkormányzati képviselője 17 órától lakossági fórumot tart az Élelmiszeripari Főiskola Mars téri épületében.

A KERESZTÉNYDEMOKRATA NÉPPÁRT Szeged városi szervezete 17 órakor tartja évnnyitó taggyűlését az Eszperantó utcai székházban. Előadó dr. Ladányi Jánosné városi elnök.

Fórum a közoktatási törvénytervezetről

Tegnap délután két óra és fél három között egy tanárnő megcsúszott a Ságvári Endre Gimnázium névadójának mellszobra előtt, és majdnem hanyatt vágódott. Sajnos, körülbelül ilyen bizonytalan lábakon áll a magyar pedagógia, s a jövőt illetően a tanárnő több, igazi fogódzkodót nem kapott azon a nyilvános fórumon sem, hová éppen igyekezett, s amelyet a szegedi pedagógusszakszervezet rendezett a közoktatási törvénytervezetről, Szöllősi Istvánné főtitkár asszony részvételével. A vitát dr. Csapó Benő, a JATE docense nyitotta meg, aki szerint a törvénytervezet 3. és 8. fejezete hagy leginkább kívánnivalót maga után. A tervezet, mondta Csapó Benő, bonyolult, szelektív, valamint túlságosan az elit iskolákra épít. Szöllősi Istvánné szikrázóan kemény, kérlelhetelen kritikáját adta a tervezetnek. A pedagógusszakszervezet

vezető képviselője szerint a törvénytervezet gyakorlatilag koncepció nélküli, nem tudni, mire készült. Nincs megoldva többek között a finanszírozás, a tanuláshoz való jog, az ifjúság esélyegyenlőségének problémája. A PSZ tehát nem támogatja a tervezetet, és a parlamenti képviselőket is arra kéri, így ne tárgyalják a törvényt. A tervezetet elfogadásához társadalmi konszenzus szükségeltetne. Ezért indult mozgalom a főváros egyik, tizenötödik kerületi általános iskolájából, melynek felhívását minden más iskolához eljuttatják, miszerint a közoktatási törvény legyen az ország tisztelt házában majd kétharmados törvény. Szöllősi Istvánné elemzését a szegedi pedagógusok egyetértő hozzászólásai követték.

DARVASI LÁSZLÓ

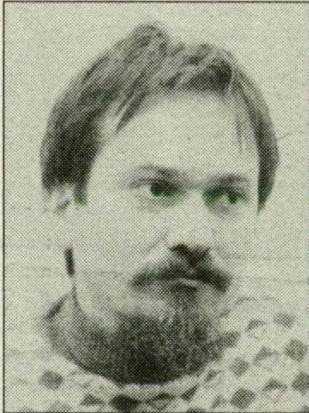
Cáfol a rádió elnöke

Gombár Csaba, a Magyar Rádió elnöke fegyelmi vizsgálatot rendelt el Rózsa T. Endre ellen, mert a rádió munkatársa szerdai sajtótájékoztatóján megalapozatlan állításaival súlyos erkölcsi és anyagi kárt okozott a Magyar Rádiónak. A vizsgálat eredményéről, a fegyelmi határozatról a rádió vezetése tájékoztatni fogja a közvéleményt.

Az MTI-nek megküldött nyilatkozatban Gombár Csaba szerint Rózsa T. Endre semminemű bizonyítékot nem tudott felhozni arra, hogy a Magyar Rádióban gazdasági és hivatali visszaélések történtek volna. A Telegráf Kft. bejegyzését illető kifogásokkal kapcsolatban az elnök úgy véli: a kft. tulajdonosi összetétele és egyéb ügyei nem tartoznak a Magyar Rádióra, vagy ha igen, csak annyiban, hogy a rádió két munkatársa abban résztulajdonos. Gombár Csaba szerint Rózsa T. Endre nem bizonyította azt az állítását, hogy a 168 óra című lapot kiadó Telegráf Kft. és a Magyar Rádió közötti szerződés előnytelen a rádió számára. Az elnök a közleményben cáfolja, hogy a Magyar Rádió és a nyomda között üzleti szerződés lenne érvényben, így teljesen légből kapott a Rózsa T. Endre által említett négyzetméterenkénti 167 forintos bérleti díj, és minden, a nyomdával kapcsolatos állítás. A rádió gépkocsiparkjának cseréje sem „ügy”, hanem konkrét, gazdasági számításokkal alátámasztott döntés volt – szögezi le a nyilatkozat.

Szegedi szenátorok

Nagy Ferenc

Tomaj, Zsombor, Zalán és Édua édesapja, Nagy Ferenc szegedi önkormányzati képviselő a névválasztás okát firtató kérdésemre egyszerűen válaszol: „Magyar gyerekek magyar név dukál.” A legnagyobb gyermek másodikos, a legkisebb másfél éves. Felesége a Csongrád Megyei Tehetséggondozó Társaság óvodásokkal foglalkozó csoportjában dolgozik, a nagycsaládosok szegedi egyesületének egyik vezetője. A képviselő, aki mellesteg ötödéves a teológián, kedvenc szerzőit hosszasan sorolja, leginkább Rejtő, Beckett, Spinoza, Ady, Kosztolányi, Pilinszky, Dosztojevskij írásait szereti olvasni. Amikor egy átlagos napjáról faggatom, kiderül, a képviselő 7-től 16.30-ig dolgozik, aztán irány a városháza, ahol ülésezik a szociális bizottság, melynek titkára.

közéleti szereplése olyan, mint egy műalkotás: mindenkire másképpen hat. A képviselői munkában elsődleges szempontnak azt tartom,

hogy a képviselő böcsültetesen tegye azt, amit vállalt. Mindig lesznek olyan ügyek, melyek botránynak tűnnek. Ennek egyik oka, hogy nem tanultuk a politizálást, legfeljebb a szembenállásos módszert ismerjük.

– Létezése óta a szociális bizottság, a közgyűlés számtalan döntést hozott. Ön milyen szempontok alapján voksol?

– Egy adott szavazáskor egyik képviselőről se lehet tudni, a választók érdekei vagy más szempontok szerint szavaz. Egy döntés meghozatala rendkívül árnyalt dolog. Sokféle hatás éri az embert, s ezek befolyásolják döntéseit.

– Milyennek látja Szegedet a szociális bizottság titkára?

– Nincs szociális térképe Szegednek, így nem lehet biztosat tudni a lakosság állapotáról. Tény viszont, hogy az önkormányzathoz fordulók, a kérelmezők száma szaporodott. Minden egyes kérés egy-egy emberi sors. Példaként említem, hogy a korábbiakhoz képest most rengeteg a kamattámogatási ügy, rendkívüli probléma a fűtési díj és az energiaárak emelkedése, sokan kérnek étkezési hozzájárulást, megnövekedett a gyógyszer-támogatási és az egyéni segélykérlemek száma. A legtöbb döntésünk a szegedi lakáshelyzettel volt kapcsolatos. A várost nem lehet kiragadni környezetéből, az itt lakók nem függetleníthetik magukat például az országban történetektől, így Szeged „szociális állapota” más nagyvárosokéhoz hasonló.

Ü. I.

Öböl

NEMZETI ROSSZKEDV. Olvasom az első magyarországi szívátültetés visszhangját, s köztük az egyik sajtónyavalygást, ami arról szól, hogy milyen ünneprontó gesztus volt elrendelni a hírzárlatot. Én ebből az Öbölből másként látom a tegnapi hullámokat. Ha ugyanis elrendelek egy hírzárlatot, akkor azt én magam akarom feloldani, ez esetben egy nagyszabású ünneppel, tehát éppen az volt az ünneprontó, aki az én professzori szándékomat megfúrta, mert így a léken kiszivárgott a hír, ami után én már jót nem dönthetek.

Így nézve, a sajtónyavalygó kolléga nemzeti panaszreflexünk áldozataként, megfedkezett használni az újságírók egyik fontos munkaeszközét, a logikát. Sebaj, ebben nincs egyedül, hisz a magunkra kényszerzubbonyozott énkepiünk másból sem áll, mint kicsinységünk, elesettségünk és megcsontítottágunk tudatából, tehát ami jó, valahol az is biztosan rossz nekiünk.

Azt mondjuk például, hogy milyen kicsi ország a miénk. És el is hisszük, hogy az ősi területeitől megfosztott állandalom a legkisebbek egyike a világon. Pedig csak nevet kellene adnunk a mértéknek. Hollandia akkora, mint a Dunántúl, Wales nem nagyobb három Bács-Kiskun megyénél, Dánia kisebb a magyar Alföldnél.

Másik kisebbségi komplexusunk szerint kicsiny nép is vagyunk, mindössze 15 millió magyar ajkú él a világban. Ugyanakkor szlovákul csupán ötmillióan, svédül kilencmillióan és a nagy görög nép nyelvén is csak tizenegymillióan beszélnek.

Vagy itt van nemzeti rossz kedvünk egyik örökhasználatos sztereotípiája, jelesül: ásványi és nyersanyagban szegény ország vagyunk. A nemrég elhunyt szegedi akadémikustól, Grasselly Gyula professzor úrtól tudom, hogy ez a tévhit mennyi kárt okozott a bányászatnak, mivel a döntéshozók éppen erre a „köztudomású” tényre hivatkozva fogták vissza a pénzt az alap- és alkalmazott kutatásoktól. Talán éppen ezért születethik újjá a magyar abszurd évre év: hazánkban buzognak a legdúsabb gyógyforrások, ám nálunk veszteséges egyedül a gyógyturizmus.

És akkor még nem is szóltam arról, hogy nekiünk Recskről csak a boldogtalan emlékü kínzó tábor jut eszünkbe, s nem az, hogy ott található a világ egyik legnagyobb rézlelő helye.

Szóval, fura örömeink vannak, s amikor íróasztalomnál ülve elborongtam magunkon, egy sok esztendő eszmefuttatás jutott eszembe: „Európa meg fog bűnhődni politikájáért. Megfosztják majd a bortól, a sörtől, a pálinkától. És még mástól is...

Európa arra törekszik, hogy valami amerikai bizottság kormányozza. Egész politikája erre irányul.

Ha mi nem tudjuk lerázni magunkról történelmünket, majd azok a szerencsés népek rázzák le rólunk, amelyeknek egyáltalában nem, vagy csak alig volt történelmük. Ezek a szerencsés népek majd ránk kényszerítik az ő boldogságukat.”

Ezt nem Ambrus Zoltán, Gozdu Elek vagy Bródy Sándor vetette papírra a honi századfordulón, hanem Paul Valéry, a francia. Ebből pedig az derül ki, hogy minden viszonylagos: mi a franciát tartjuk boldogabb sorsú népek, ők az amerikaiit.

De egy dolgot kár lenne feledni. Amerika tele van magyarral.

Dunaharaszti László